No. 2265 Zaterdag 4 Juni 1927. 44ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. J. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Reorganizatie der Politie.

De verklaring der Regeering, inzake der reorganizatie van de politie alhier, laat aan duidelijkheid niets te wenschen over. Burgerpolitie acht de Regeering *onmogelijk*. En de meerderheid van de Commissie van Rapporteurs der Tweede Kamer, heeft zich bij die verklaring neergelegd.

Aldus in 't volgende

VERSLAG DER TWEEDE KAMER.

De mededeeling, voorkomende op bladz. 7 der Memorie van Antwoord, dat de Koloniale Raad in zijn voorloopig verslag in zake de ontwerpverordening tot reorganisatie van de politie tegen het ontworpen reorganisatieplan een afwijzend standpunt heeft ingenomen, waaraan werd toegevoegd, dat de Landvoogd dat voorloopig verslag eerlang zal beantwoorden, heeft der Commissie van Rapporteurs aanleiding gegeven met de Regeering in overleg te treden.

Bij dit overleg stelde de Commissie de vraag, of het geen aanbeveling zou verdienen, de bedragen, welke op de reorganisatie der politie betrekking hebben, uit de begrooting terug te nemen, wijl het voteeren van deze bedragen zou zijn een goedkeuring reeds thans van een regeling, die in Curaçao nog een onderwerp van overleg tusschen Gouverneur en Kolonialen Raad uitmaakt; goedkeuring, tegen welke te eer bedenking zou kunnen worden geopperd, wijl de Koloniale Raad zich eenstemmig tegen het voorgestelde plan heeft verzet.

De Regeering antwoordde, dat ook zij er de voorkeur aan zou hebben gegeven, het einde van de in Curaçao gevoerde besprekingen af te wachten, ware het niet, dat ingrijpende verbetering van het politiewezen op Curaçao, vooral in verband met de groote ontwikkeling van de hoofdplaats van het eiland als havenstad, van zeer groote urgentie moet worden geacht. Deze omstandigheid moet haar, naar zij meende, weerhouden, zich te laten leiden door welke overweging dan ook, waarvan het resultaat zou kunnen zijn een vertraging in de uitvoering der plannen. *Dat — gegeven de noodzakelijkheid, dat zoo spoedig mogelijk tot een reorganisatie worde overgegaan — het reorganisatieplan als gevolg van het overleg van den Gouverneur met den Kolonialen Raad nog wijziging zou kunnen ondergaan, met name, dat, om te gemoet te komen aan het bezwaar van den Raad tegen een militaire politie, tot invoering van een burger-politie van voldoende sterkte en voldoende geschoolheid zou kunnen worden besloten, achtte de Regeering onmogelijk.* (Cursiv. Red. A: d. C.) Immers de uitgaven, welke zulk een burger-politie met zich zou brengen, zouden overmatig groot worden, niet alleen op zich zelf, wijl aan de ambtenaren dezer politie, die uit Europa zouden moeten worden gezonden, een niet onaanzienlijk inkomen zou moeten worden verzekerd, doch ook indirect: in de eerste plaats wijl een wanverhouding zou ontstaan tusschen de aan deze nieuwe politie toe te kennen salarissen en die van de overige burgerlijke ambtenaren, hetgeen tot in financieel opzicht bedenkelijke consequentiën zou kunnen leiden, en in de tweede plaats, wijl naast de burger-politie het bestaande garnizoen gehandhaafd zou moeten blijven, hetgeen niet zou behoeven te geschieden bij de instelling eener militaire politie, wijl in dit instituut de beide bestaande instituten: burger-politie en garnizoen zouden opgaan.

Na kennisneming van dit antwoord der Regeering verklaarde de meerderheid der Commissie zich te kunnen neerleggen bij de meening, dat de behandeling van de reorganisatie der politie wegens de urgentie dier reorganisatie niet behoort te worden uitgesteld.

De minderheid der Commissie daarentegen bleef het van den aanvang af door haar ingenomen standpunt handhaven en verklaarde, met het oog op de omstandigheid, dat de Koloniale Raad zich in zijn voorloopig verslag eenstemmig tegen het aanhangige voorstel heeft uitgesproken en het overleg te dier zake tusschen den Gouverneur en het vertegenwoordigend lichaam in Curaçao nog niet beëindigd is, overwegend bezwaar te hebben tegen een doorvoering van den voorgestelden maatregel buiten den Kolonialen Raad om.

De *Memorie van Antwoord* van den Gouverneur op het *Voorloopig Verslag* van den Kolonialen Raad beweegt zich geheel in dezelfde lijn.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Nam ondergeteekende met belangstelling kennis van het ten deze uitgebracht omvangrijk voorloopig verslag, met leedwezen moest hij daaruit vernemen, dat de leden van den Kolonialen Raad eenparig van meening waren, „dat niet alleen de noodzakelijkheid door het Bestuur niet is aangetoond, maar dat het zelfs bedenkelijk is wederom militaire politie in te voeren" en dat geen der leden zich met eene militaire politie kon vereenigen.

De noodzakelijkheid eener politiereorganisatie staat vast, ook de afdeelingen verklaren zich daarvan doordrongen.

Financieele overwegingen sluiten het in stand houden van het garnizoen op den voet en in den vorm van voorheen uit.

Daarom zal slechts door samensmelting van politie en garnizoen de beschikking over eene *militaire* macht zijn te verkrijgen, die talrijk genoeg zal zijn om in buitengewone omstandigheden met voldoende kracht te kunnen optreden.

De noodzakelijkheid om eene macht in het leven te roepen als wordt voorgesteld, vertrouwt ondergeteekende dat hierdoor niet onvoldoende is aangetoond.

In het voorloopig verslag wordt gesteld, dat Curaçao van 1910 tot 1918 zoude hebben kennis gemaakt met militaire politie en dat het Bestuur bij de indiening van het voorstel geene rekening zoude hebben gehouden met de toen opgedane ervaringen.

De opmerking worde ten goede gehouden, dat beide bewegingen onjuist zijn.

Curaçao heeft nimmer een militaire politie gekend; wel hebben naast burgeragenten een aantal militairen bij de politie dienst gedaan. In de organisatie 1910 had de Procureur-general de geheele leiding van den dienst in handen, terwijl de Luitenant-detachementscommandant, geheel buiten dien dienst staande, er zich toe had te bepalen de militairen voor den politiedienst op te leiden, evenwel onder leiding van den Procureur-generaal. Bij vergrijpen tegen den politiedienst beschikte deze detachementscommandant zelfs niet over correctiemiddelen; hij had toe te zien of de Procureur-generaal al dan niet, licht of zwaar wenschte te straffen, wat blijkbaar de eenige correctiemaatregel was, die men kende. Het behoeft dan ook geen verbazing te wekken dat zich voor deze betrekking geen officieren en zelfs geen onderofficieren beschikbaar stelden en dat men ten slotte genoegen moest nemen met een cipier der gevangenissen, die als gepensionneerd sergeant-majoor, met administratieve werkzaamheden kon worden belast. En toch had uit deze organisatie misschien nog wel een dragelijk politiekorps kunnen groeien, indien men het een eerlijke kans had gegeven en het niet ontijdig had afgeschaft, zoodra het eenige teekenen van bruikbaarheid ging vertoonen. Met de toen opgedane ervaringen wordt thans wel degelijk rekening gehouden; er wordt voorgesteld te formeeren een geheel nieuw korps, ter onderscheiding van de tegenwoordige militaire bezetting en van vroegere organisaties, Politietroepen genaamd, samengesteld uit één categorie personen n.l. voor uitoefening van den politiedienst uitgezochte en geschikt bevonden militairen. Met dit uitzicht wordt bedoeld dat niet, gelijk voorheen, zoomaar willekeurige fuseliers, van goed of slecht gedrag, zonder meer politiedienst zullen gaan verrichten, maar dat vakmannen worden aangewezen, zeer zeker in de kaderrangen, maar bovendien ook voor een groot gedeelte in den stand van soldaat. Deze militairen zullen, in voortgezette opleiding, dienst gaan doen onder de volledige leiding van een eigen chef, van wien zij steun, hulp en voorlichting kunnen verwachten, doch van wien ook kan worden aangenomen, dat hij in voorkomend geval met de noodige gestrengheid tactvol zal corrigeeren.

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

„Zeg, ouwe jongen," mailde me dezer dagen uit 't moederland, m'n goeie trouwe Kuk, verwoed radio-amateur, „zeg 'r 'ns, heb jij daar op je „rots al iets gehoord, omtrent de kor„te-golf-telefonie-proeven van Philips' „Radio laboratorium, Eindhoven op „30.29 M? Ze zijn letterlijk over de „geheele wereld gehoord. Uit Java „en Sumatra melden de bladen al „enthousiaste artikelen.

„'t Moet dan ook 'n onbeschrijfelijke „gewaarwording zijn voor iemand „in de Oost, wanneer men kalmpjes „zit te luisteren naar muziek die ver„wonderlijk zuiver door komt, om dan „ten slotte plotseling glashelder te „hooren: „Hier Eindhoven Holland.... „P. C. J. J. Hier Eindhoven Holland „P. C. J. J.... Proefzending van het „Philip's Laboratorium. Rapporten „over goede ontvangst worden gaarne „ingewacht....."

„Toen ik de seintijdingen van hun „proefzendingen te weten gekomen „was, ben ik er naar gaan luisteren „en heb ze gevonden en gehoord „ook.

„Maar 30 M. ontvangen is niet mis, „verbazend moeilijk.

„Tot nog toe ze 3 keer gehoord, „doch slechts eenmaal bepaald prach„tig mooi, glashelder en duidelijk.

„Ik heb toen den omroeper letter„lijk geheel de wereld hooren oproe„pen, toespreken.

„Hij begon: Hallo! Hallo! Oost„West-Indië, Suriname, Zuid-Africa, „Helsingfors, Shanghai, Wien, Madrid, „Praag, Ceylon, Australie, bedankt „voor ontvangen rapporten. Vroeg „verder om rapporten, of hij weer „goed ontvangen werd" enz. enz.

„'t Typische, is dat op die enorme „afstanden de ontvangst uitstekend, „en dat pal, bij hier in Holland de „ontvangst bedroevend zwak en zeer „lastig is.

„Heusch, Jan Paul, je moest 'ns „naar de draadlooze stappen, en „je „oor te luisteren leggen" aan de „hollandsche Radiomuziek. 't zal je „zeker 'n eigenaardige gewaarwor„ding geven, 'n stem van uit 't jou „zoo dierbare Moederland klaar en dui„delijk te hooren en vergeet vooral „ook niet, mijn beste „Orang terbang", „er zit copie in."

Tot zoover Kuk.

't Zou me 'n lief ding waard zijn, als ik zoo door en door, — én theoretisch en practisch — op de hoogte was van alle finesses op radiogebied, als dien zoo juist door mij geciteerden Kuk, die al jaren her, toen de Marconi nog in 't eerste stadium van ontwikkeling verkeerde, al 'n antenne op z'n dak, en 'n zelf kunstig in elkaar geknutselde ontvang-draadlooze in z'n huiskamer had.

Wat zou zulk 'n installatie 'n afleiding, 'n verheugenis zijn in de vele lange uren in je eentje op onze eenzame Curaçaosche buitenposten, dan waren er geen afstanden, dan was er geen eenzaamheid meer.

Stel je voor, in mijn wigwam naast m'n bureau zoo'n up to dato radio'tje met loud speaker.

Eventjes hooren, wat „Scheveningen-Haven" (1950 M.) voor nieuws heeft.

„Handels-en-financieele berichten".

Niet noodig. Niet kapitaalkrachtig genoeg.

„Zuivel-en-landbouw berichten".

Ga maar door, interesseert me niet.

„Boekhoudles."

Zelf 'n expert. Weg er mee!

„Engelsche les."

Dat is wat anders, m'n lievelingstaal. Stanley-boy come here now, en klap je oorlappen wijd open.....

Good evening, ladies and gentlemen. Afgeloopen!

Contact gezocht met Hilversum (1060 M).

„Politie berichten".

Borrelen nu juist niet over van interessantigheid.

„Knipcursus".

Goed voor naaisters of coiffeurs. Verdwijn!

Van 8.10 tot 10.30 uitzending v/d K. R. O. uit de St. Dominicuskerk te Amsterdam.

Tot ongeveer kwart voor 10 Lof, waaronder de overweging wordt gehouden over het lijden des Heeren door den Z.Eerw. Heer pastoor Th. J. van Noord. Daarna ongeveer vijf minuten pauze, waarna de uitzending wordt voortgezet tot half 11. Eerste gedeelte: Jesu dulcis memoria (4 st.), J. Haaagh C.ss.R.; 2 Miserere (psalm 50, 1-4. Gloria Patri), Gregoriaansch; 3 Meditatie over het lijden des Heeren (1 deel), onderwerp: De groote Sabbath; 4 Miserere (psalm 50, overige verzen), Gregoriaansch; 5 Meditatie over het lijden des Heeren (2e deel); 6 Parce Domine (4 st.), Menegali: 7 O Sacrum Convivium, Philip Loots; 8 Tenebrae factae sunt, M. Haydn; 9 Ecce quomodo moritur justus, J. Händel; 10 Tantum ergo. Ongeveer 5 minuten pauze. Tweede gedeelte: 1. korte toespraak door den voorzitter van den K. R. O.; 2 Consolate, D. Scarlatti; 3 Cujus animam, Rossini; 4. Nicht so traurig, nicht so serh, J. S. Bach; 5. Petrus Klage, L. F. Brandts Buys; 6 In Paradisum, Th. Dubois.

Denkt U nu 'ns in, wat zulk 'n religieus-artistieke uitvoering voor mij beteekenen zou, om te hooren die uit 't hart gewelde woorden, die harmonie van klanken gedragen over den evenaar over die duizende mijlen zee en land en heuvels tot hier in 't verwaaide verschroeide Willibrordsche bergland.

Weet zeker, dat in m'n eentje gezeten voor m'n loudspeaker, me de tranen in de oogen zouden wellen, bij 't mij tegenruischen van die bekende sympathieke klanken uit Moederland.

Eigenlijk onvergeeflijk dat ik er nog nooit over gedacht heb 'ns in ons marconi-station te gaan luisteren naar die geheimzinnige stemmen uit de lucht, wat 'm waarschijnlijk zit in de weinig publiciteit er aan gegeven.

Heb daarom eerst, oerverstandig, 'n kort zakelijk briefje geschreven aan den geachten Chef Pelliker, om onder meer te weten te komen, welke successen nu toch eigenlijk de korte- en lange golf met betrekking tot Curaçao te boeken heeft, en ziehier z'n breedvoerig sympathiek antwoord, voor copie conform:

Curaçao den 27n Mei 1927.

Zeer Geachte Heer Jan Paul.

Uw schrijven van den 25n gisterennamiddag ontvangen en haast me met waar genoegen aan Uw verlangen te voldoen door U eenige gegevens omtrent de kortegolfverbinding te verschaffen.

Zooals het U misschien reeds bekend is, onderhouden we een geregelde goede verbinding met het Kortegolf station op het Technisch Bureau te Den Haag, door middel van onzen proefzender die zoo gebouwd is, dat die aan de secundaire polen van de transformator kan worden gekoppeld, om de plaat van de lamp door middel van de secundaire spanning van de transformator te voeden.

De resultaten met dezen zender behaald mogen als zeer succesvol worden genoemd.

Zeer lange proefseinen enz. worden met eenmaal overseinen direct te Den Haag opgenomen. Door herhaaldelijke proefnemingen met verscheidene golflengten is het vastgesteld dat er zeer zeker een geregelde verbinding met het Moederland kan worden onderhouden door middel van zulke kortegolf installaties. Zoo zijn de golflengten tusschen 14 en 20 M. het meest geschikt voor de dag-, terwijl die van 25 tot 40 M. in aanmerking komen voor de nachtverbinding.

De resultaten bereikt met de kortegolf zijn tot dusver veel beter te noemen als met de lange golf, aangezien de luchtstoringen op de lange golven hier meestal de overhand hebben en het opnemen van verschillende stations soms onmogelijk maken. Zoo b.v. is het krachtig station te Kootwijk hier alleen gedurende enkele uren in den morgen goed te volgen, terwijl de Kortegolfzenders van Nederland bij gebruik van verschillende golflengten gedurende het geheele etmaal te nemen zijn. Wel heeft men nu en dan te kampen met heel vreemde verschijnselen bij de K. G. zoodat een station onverwachts voor enkele minuten niet te hooren is, doch de voordeelen van de K. golf blijven toch grooter.

In aanmerking genomen de voordeelen van de kortegolf boven die van lange golf, dan mag zonder overdrijving worden aangenomen dat in de naaste toekomst de kortegolf het meest gebruikte zal zijn ter overbrugging van groote afstanden.

Op het oogenblik beschikt de Rijkstelegraaf in Holland, over 5 kortegolfzenders die de verbinding onderhouden met Oost-Indië.

Ook met Oost-Indië hebben we een goede verbinding. Is dit station niet gedurende het geheele etmaal te hooren, toch langer en beter als op de lange golven, wijl het op deze laatste golf slechts gedurende een paar uren in

Ter kennisneming wordt als bijlage hierbij overgelegd een afdruk van „Eenige nuttige algemeene wenken voor den politie militair" reeds ruim een jaar geleden vastgesteld en uitgegeven, waarvan een exemplaar reeds bij den aanvang der opleiding der aanstaande politie militairen aan ieder hoofdelijk wordt uitgereikt en welke wenken besproken worden in door officieren en lager kader gehouden theorieën.

Hieruit blijkt welke geest gewenscht wordt, dat de politietroepen zal bezielen.

Wat aangaat de psyche der bevolking, die niet gewend zoude zijn aan politiebevelen, moge worden opgemerkt, dat nimmer aan eenige bevolking zal kunnen worden toegestaan steeds te doen wat zij wil.

Elke politie zal van tijd tot tijd lasten of bevelen moeten geven en moeten vergen, dat deze bevelen worden nagekomen. Elke goede politie, burger of militair georganizeerd, zal zoo nu en dan in botsing komen met hoog of laag staande personen, die, vrijheid met losbandigheid verwarrende, meenen niet aan politieregelingen onderworpen te zijn.

Gebrek aan continuiteit in de leiding van het korps politietroepen behoeft volgens het oordeel van ondergeteekende voorshands niet al te zeer te worden gevreesd.

De inzichten van elkander opvolgende korpscommandanten en officieren, zullen niet noodwendig steeds wisselend behoeven te zijn. De detacheering van officieren geschiedt voor den tijd van vijf jaren. De detacheeringen zijn verlengbaar. Het is geenszins ondenkbaar, dat eenzelfde korpscommandant, voldoening vindend in zijn ambt, langer dan vijf jaren aan het hoofd van het korps blijft.

Zorgvuldig zal er voor worden gezorgd, dat de wisseling van het officierskader zoo geleidelijk plaats zal hebben, dat er steeds officieren, in den geest van het korps ingeleefd, van plaatselijke toestanden op de hoogte en met locale omstandigheden vertrouwd, bij het korps aanwezig zullen zijn, die aan de leiding van het korps de gewenschte continuiteit zullen kunnen geven.

Daarenboven zullen op die continuiteit ook nog hun invloed doen gelden de Gouverneur en de Procureur-generaal, hoofd van politie, die als regel geruimen tijd in functie blijven.

Noode moet hier worden gewezen op eene in het voorloopig verslag voorkomende insinuatie.

Het moge met andere woorden zijn gezegd, de bedoeling is duidelijk.

Op bladzijde 2 van het voorloopig verslag regel 32 van onderen en volgende wordt er op gezinspeeld, dat een militaire commandant zijn onderhebbenden steeds in het gelijk zoude stellen en dat zelfs de Militaire Justitie een soort klasse instrument zoude zijn, dat zich partij stelt.

Wijzende op de in het Reglement van krijgstucht voorkomende voorschriften betreffende den disciplinairen strafoplegger en op den eed in de Rechtspleging voor de Landmacht voorgeschreven voor leden van den Krijgsraad, acht ondergeteekende zich verplicht met klem te protesteeren tegen zulk een ernstige verdachtmaking van het Officierskorps in het algemeen.

Voor het in twijfel trekken van de rechtschapenheid van den militairen tuchtrechter evenmin als voor het van partijdigheid verdenken der militaire justitie bestaan redelijke gronden.

De rechtsgeleerde president van den krijgsraad is een der rapporteurs, die het voorloopig verslag onderteekenden.

Wat het in het voorloopig verslag bedoelde geval van den aldaar met name genoemden militair aangaat, zij in het licht gesteld, dat de uitspraak, die volgens het voorloopig verslag geen aangenamen indruk zoude hebben achtergelaten, eene sententie is geweest van het Hoog Militair Gerechtshof, waarbij bedoelde militair tot gevangenisstraf werd veroordeeld.

Mocht er al ooit een commandant zijn, die klachten tegen de politietroepen zoude veronachtzamen, dan is de Gouverneur er nog, ter kennis van wie de grieven gebracht kunnen worden en die de noodige maatregelen kan nemen ter verzekering van den goeden gang van zaken.

Een ieder kan verzekerd zijn, dat een behoorlijk onderzoek der klachten, rechtvaardig of vermeend, hem wordt gewaarborgd en dat die maatregelen zullen worden genomen, welke de uitslag van dat onderzoek zal vereischen.

Betreft het een krijgsraadzaak, waarin naar het oordeel van den auditeur-militair niet voldoende gestraft is, dan kan deze steeds appel bij het Hoog Militair Gerechtshof aanteekenen en wordt er in eene krijgsraadzaak tegen het advies van den auditeur-militair niet vervolgd, dan kan deze tot den commandeerenden officier het verzoek richten om hieromtrent door den Gouverneur te doen beslissen, die na ingewonnen advies van het Hof van Justitie uitspraak doet.

Men zal goed doen zich duidelijk en onbevooroordeeld voor oogen te stellen wat het niew te formeeren corps politietroepen zijn zal en niet door, waar elke ervaring met het nieuwe stelsel ontbreekt, voorbarig een fiasco te voorspellen, twijfel te doen rijzen aan onbevangenheid.

De afdeelingen baseeren haar op alle punten ongunstig oordeel op vroeger opgedane ervaringen met militairen, die aan de leiding van hun chefs onttrokken, geplaatst werden in een burgerkorps, waar hun diensten werden opgedrageen, waarvoor zij noch geschikt waren, noch werden opgeleid.

Thans wordt voorgesteld, dat onder de deskundige leiding van eigen chefs een uitgelezen politiekorps diensten zal gaan verrichten, waarvoor het met zorg werd geschoold.

Uitdrukkelijk zij het hier gezegd dat ruw, onbeschaafd, ontactvol of onrechtvaardig optreden onvoorwaardelijk wordt afgekeurd en dat het tot de taak van de leiding van het korps politietroepen zal behooren met gestrengheid daartegen te ageeren.

Militairen, die, om welke reden dan ook, blijvend ongeschikt zullen blijken te zijn voor den politiedienst, zullen onverbiddelijk van hunne plaatsing bij het korps worden ontheven. Dit geldt voor allen, zonder onderscheid van rang of stand, mitsdien ook voor officieren.

Daar het blijkens de memorie van toelichting zelf niet de bedoeling is om de politiedienst *bij uitsluiting* op te dragen aan de politietroepen, immers zullen zij zich normaal niet inlaten met de aangelegenheden, die een speciale kennis of technische opleiding vereischen (keurmeester, marktmeester, havenmeester, bouwpolitie e. d.) bestaat er geen bezwaar de woorden *bij uitsluiting* uit artikel 1 eerste lid te doen vervallen. Hierdoor zal bovendien duidelijk uitkomen, dat de opsporingsambtenaren genoemd in artikel 8 Strafvordering de hun opgedragen taak blijven uitvoeren.

Naast het militaire karakter van het korps, is de positie van het Hoofd van Politie het grootste struikelblok, waaromtrent het volgende moge worden opgemerkt.

Met de indrukking hoofd van politie, voorkomende in artikel 153 van het Regeeringsreglement is geen bepaald omschreven verhouding bedoeld. Ter vergelijking wordt verwezen naar de ten tijde van de totstandkoming van het Regeeringsreglement in Nederland reeds bekende positie van Directeur van Politie bedoeld in het Koninklijk Besluit van 17 December 1851 (Stbl. No. 166) tegenover de Burgemeesters en Commissarissen van Politie of (in de gegeven omstandigheden nog meer toepasselijk) naar de verhouding van dien Directeur tegenover het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Deze verhouding is, voor zoover dezertijds bekend, in hoofdzaak gevormd door de praktijk, waarbij de beslissing van den Minister van Justitie als algemeen hoofd van politie meermalen van invloed is geweest om bij verschil van opvatting een oplossing te brengen. Zij gaat eenerzijds in de richting van overleg teneinde moeilijkheden en botsingen van weerszijden te voorkomen met eerbiediging van elkanders positie, anderzijds uit zich in het doen van vorderingen, welke de Directeur van Politie tot handhaving van orde en rust noodig acht.

Doch uit de instructie van den Inspecteur der Koninklijke Marechaussee, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 1 April 1909, No. 23, blijkt wel, dat de inwendige dienst van het wapen ook voor wat betreft de justitieele en politioneele werkzaamheden aan de rechtstreeksche inmenging van den Directeur van politie is onttrokken.

In Curaçao heeft de politie nimmer onder zoodanige rechtstreeksche leiding gestaan, dat zij binnen den kring der hoogeraangegeven bevoegdheid een zelfstandig bestaan heeft kunnen voeren. De personen, die onder verschillende benamingen (laatstelijk onder die van Commissaris van Politie) aan het hoofd van het korps hebben gestaan, waren niet in het bezit van de daarvoor vereischte kennis en bekwaamheid. Ware dit wel het geval geweest, dan zou in Curaçao de verhouding tusschen den Procureur-generaal en het hoofd van het Politiekorps zich in dezelfde richting hebben moeten ontwikkelen als die tusschen de hoogergenoemde autoriteiten in Nederland.

Ook bij ongewijzigd artikel 153 Regeeringsreglement zal, indien de beginselen, welke hierboven zijn geschetst in acht worden genomen, eene behoorlijke scheiding tusschen Justitie en Politie kunnen worden verkregen.

Natuurlijk hangt veel af van de wijze, waarop door den Procureur-generaal wordt vermeend de werkzaamheden, verband houdende met het politioneele gedeelte van zijn taak te moeten uitoefenen. Deze toch zal er zich toe moeten bepalen volgens door den Gouverneur te stellen regelen, toe te zien op de wijze waarop de politie uitvoering geeft aan verordeningen e. d., te waken, dat de politie zich bij haar optreden gedraagt naar wet en recht, met het hoofd van het politiekorps in voortdurende aanraking te blijven om voorlichting te verstrekken in alle aangelegenheden van politie, daarbij aangevende hoe verbeteringen, die noodig schijnen, zouden kunnen worden verkregen en door zijne voorlichting te voorkomen, dat wisselende inzichten van elkander opvolgende korpscommandanten der politiedienst zouden benadeelen. Bovendien is de Procureur-generaal, als Hoofd van politie, gehouden kennis te geven aan den Gouverneur, zoodra hij verkeerde handelingen vermeent te ontdekken in de ambtsbetrachting van den Politiechef.

Maar nimmer kan worden aanvaard, dat de commant der politietroepen wordt de eerste dienaar van den Procureur-generaal. Ware het voorheen wellicht noodzakelijk den Commissaris van politie in zijne vrijheid van beweging, den politiedienst betreffende, ernstig aan banden te leggen, in het thans voorgestelde geheel nieuwe stelsel, moet de Commandant zich het recht voorbehouden naar eigen inzichten te kunnen handelen om zijne verantwoordelijkheid tegenover den Gouverneur ten volle te kunnen dragen; zijne positie mag niet gelijkwaardig worden aan die van een Inspecteur van de Rijksveldwacht in Nederland, die met den eigenlijken politiedienst weinig of geen bemoeienis heeft. Kan een „Hoofd van Politie" zich niet stellen op het ruime standpunt van voorlichter en wenscht men geen afstand te doen van een aantal bevoegdheden in eene verouderde organisatie toegekend, dan zal niet alleen de thans voorgestelde, maar gelijk de geschiedenis in Curaçao heeft bewezen, iedere reorganisatie van het Curaçaosche Politiekorps op eene mislukking moeten uitloopen.

Men moet aannemen, dat de Commandant der Politietroepen, voldoende deskundig, voldoende betrouwbaar en van een normaal denkvermogen voorzien zal zijn om, goeden raad dankbaar aanvaardende, zelfstandig verantwoordelijkheid te kunnen dragen, temeer daar het Wetboek van Strafvordering voldoende contact tusschen Justitie en Politie voorschrijft.

Het zal wellicht niet gemakkelijk zijn om in den geest van het bovenstaande de grenzen tusschen de zorgen van den Procureur-Generaal en die van den Commandant der Politietroepen zóó scherp te trekken, dat meeningsverschillen zijn uitgesloten; reeds is aangegeven, dat deze verhouding onder leiding van den gouverneur zal moeten groeien, daarbij onderlinge welwillendheid en wederzijdsch streven om moeilijkheden zooveel mogelijk te vermijden op den voorgrond stellende. Nimmer worde echter uit het oog verloren, dat Hoofd van politie en Commandant van het politiekorps zijn twee naast elkander staande autoriteiten, die zich bij mogelijk meeningsverschil beiden hebben neer te leggen bij eene beslissing van hun beider Chef, n.l. den Gouverneur.

De Loodsbooten.

Daar heerscht een geest van „laat maar waaien," bij ons Gouvernement, „een politiek van laisser-aller."

Aldus de Curaçaosche briefschrijver in de N. Rott. Crt. van 28 April, aangehaald in ons nummer van verleden week.

Gevolg daarvan het vastloopen van een of anderen tak van openbaren dienst.

Bewijs, de treurige geschiedenis met de loodsbooten, enkele maanden geleden.

Een nader onderzoek heeft ons het volgende geleerd.

In het tijdperk, waarover de correspondent schrijft waren er geen vier of vijf, maar drie loodsbooten ter beschikking van het loodswezen, één was er wegens ouderdom op den kant gehaald en afgekeurd.

Oningewijden, zoowel als ter zake deskundigen hebben de stagnatie zien aankomen; maar 't was uiterst moeilijk deze te voorkomen, daar er geen goede motoristen ter beschikking waren. En dit vooral, omdat in particuliere bedrijven goede motoristen beter betaald worden dan bij het Gouvernement. Om de loonschalen niet uit het verband te rukken, kan het Gouvernement daarin niet meegaan.

Het was dan roeien met de riemen die men had.

Dat er eenige dagen drie booten, dus alle, in reparatie gelegen hebben, is helaas, waar.

Maar dit geeft genoemden correspondent nog niet het recht om daaruit de conclusie te trekken, dat men deze booten moedwillig langer heeft laten liggen dan noodig was. Door onderkundig personeel en daarbij een zoo goed als volslagen gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel werd in eenige minuten meer schade veroorzaakt dan men in dagen herstellen kon. De rapporten die wekelijks over de booten bij den Gouverneur worden ingediend zijn daar om dit te bewijzen.

Door het personeel der smederij werd in die dagen gewerkt vanaf des morgens vroeg tot des avonds donker toe. Bovendien werd er nog met de meest mogelijke spoed een nieuwe loodsboot op den wal aldaar gebouwd, geheel van teakhout, welke boot geheel kant en klaar in den tijd van vier maanden werd afgeleverd.

Volgens deskundige scheepsbouwers op Curaçao is deze boot geheel volgens alle eischen vakkundig afgewerkt en bovendien aanmerkelijk goedkooper dan de in Nederland bestelde booten. De motor van de afgekeurde boot die nog in goeden staat was, werd er in geplaatst en sinds Februari is deze boot bij het loodswezen in dienst.

Dat er schepen meer dan 24 uur buiten de haven gelegen hebben, moet toch aan dien correspondent bekend zijn, dat dit niet zijn oorzaak vond in gebrek aan loodsbooten, maar aan gebrek aan ligplaats in het Schottegat. De wnd. havenmeester vond het te gevaarlijk om ze te laten binnenkomen, omdat er in het Schottegat geen voldoende ruimte was om met dergelijke groote schepen te manoeuvreeren.

Wij zullen de laatste zijn om te beweren dat bij de Gouvernementsmachine alles loopt zooals het loopen moet. Veel is er, dat met 'n beetje goeden wil veel beter en vlugger kon

---

den morgen is te hooren.

De voordeelen van een kortegolf-verbinding zijn:

Veel goedkoopere installaties, goedkoope bediening, betere resultaten van ontvangst aangezien er bijna geen l. s. zijn op die golf en de teekens gedurende de nachturen dat de luchtstoringen het hevigst zijn, zoo hard doorkomen dat men geen last van die storingen ondervindt.

De telefoniezender van het Philips Laboratorium te Eindhoven wordt hier goed gehoord. De meest geschikte uren voor ontvangst daarvan zijn ongeveer na 4 of 5 pm. Wel wordt die voor dien tijd gehoord, doch eerst tegen 5 uur komt hij sterk doorzetten. Het Mengelberg concert op den 28n April door Phillips K. G. zender uitgezonden werd hier goed gehoord, terwijl de uitzending op den 30n. April verjaardag van H. K. H. Prinses JULIANA, speciaal voor Suriname gehouden, eveneens hier goed werd gehoord. Zoowel de muziek als het gesprokene waren zeer zuiver en constant. Heel jammer is het dat de Philips broadcasting zoo vroeg wordt gehouden, daar die meestal tegen 7 uur 's avonds ophoudt. Het zal ook wel moeilijk gaan de uitzending op een later uur te houden, gezien het tijdsverschil tusschen Holland en Curaçao.

Ook het station te St. Martin werd verleden week van een kortegolf zender voorzien. Deze zender werd hier zelf in elkaar gezet. De resultaten daarmede bereikt zijn ook succesvol. Men kreeg direct verbinding met Holland, vanwaar gemeld werd dat de teekens van St. Martin daar erg sterk inkwamen.

Tenslotte over Uw vraag waarom er zoo weinig amateurs hier op Curaçao zijn.

Voor zoover mij bekend werden aan ongeveer 35 personen vergunningen verleend tot het houden en in gebruik hebben van een ontvangtoestel voor D. T. Al deze personen kunnen niet als amateurs worden beschouwd, daar het meestal personen zijn die alleen naar de muziek luisteren. De ware amateur luistert niet alleen naar muziek, doch ook naar andere stations die seinen geven, terwijl hij zelf zijn toestellen vervaardigt en altijd er op uit is betere resultaten te behalen wat betreft het ontvangen op groote afstand. Zulke amateurs zijn er niet veel op Curaçao en zijn wel op de vingers te tellen, geloof ik, wat heel jammer is.

De reden hiervan is, naar mijn meening, dat men hier zoo goed als geen lectuur ziet over de draadlooze en er gelegenheid bestaat om les te nemen op dat gebied.

Boeken die de beginselen van de draadlooze in eenvoudige woorden beschrijven ziet men zelden hier. Een tweede reden is dat men altijd moeilijkheden ondervindt wat betreft de noodige stroom voor de lampen, en wat menig amateur doet afzien van zijn pogingen. Het aantal amateurs zal wel toenemen zoodra men van de Centrale stroom kan betrekken voor het opladen van de accu's.

Hopende dat deze inlichtingen van eenig nut zullen zijn,

met de meeste hoogachting,

(w. g.)

I. W. P. PEILIKER.

Ná ontvangst van dit schrijven, heb ik er geen gras over laten groeien, zoodat ik Zondag l.l. 3.17 P. M. al voor 't loketje van ons marconi-station met 'n vriendelijk gezicht stond te beweren, dat ik van wege de pers kwam, om 'ns te luisteren naar de korte-golfzending van Philips Laboratorium te Eindhoven.

Dat vond de dienstdoende marconist met koptelephoon uitstekend, maar... er viel vandaag niets te beluisteren.

Wat? heelemaal niets?

't Spijt me; neen, heelemaal niets.

Moet U komen Dinsdag, Woensdag, Donderdag of Vrijdagmiddag, en dan gebeurt het nog wel 'ns, dat we heel weinig hooren.

Moet je overkomen, vooral als je daarvoor speciaal door 't zengende zonnetje naar de stad getruckt ben.

Niets aan te doen!

Dag meneer, dank U wel.

Dag, pastoor, niets te danken.

Maar m'n goed gesternte heeft me weer uit die impasse gered; want wat wil 't geval.

Heb Dinsdagmiddag juist gemandiëd, of daar komt me opeens Chef Peiliker en sous-chef Labega, van 't Marconie-station, in 'n pracht-glanzende Dodge-auto, m'n erf oprijden.

Stond paf, toen ze me al heel gauw vertelden, dat H. M. de Koningin en Prinses Juliana van middag om zes uur Curaçao per Kortegolf zouden toespreken, nog paffer, over hun welwillendheid om mij daarvoor expres te komen halen.

Greep vriendelijke invitatie natuurlijk met beide handen aan, en binnen 't half uur was ik enroute met 'n Jaap ten Z.W. van m'n neus, me geleverd door je reinste humbug van 't safety-razor.

Chef Peiliker bleek al 'n even ideaal chauffeur als marconist te zijn, been geen enkel maal met mijn duikhoed tegen z'n kapzoldertje gevlogen, wat anders op onze nu harde hobbelbobbelwegen met mij schering en inslag is.

Halfweg, dicht bij den „Kleinen Berg", in 'n ons tegemoet snorrende plots stoppende auto, twee confraters van me, ook al op weg naar San Willibrordo, om me te halen, om me de Koningin te laten hooren.

Werd wel overstelpt door vriendelijke attenties, dien zonlichten Dinsdagnamiddag!

Tegen zes uur naar 't marconi-station gestapt, in hoog gezelschap van Bisschop Vuylsteke en Secretaris Wahlen.

De élite van Curaçao bewoog zich reeds tusschen de afgeknabbelde massale fortmuren.

En toen....

In vriendelijk gaanderij'tje van onze „wirteless", stond met grooten geeuwmond de loud-speaker 't publiek aan te gapen.

Er vóór, 'n stoel of wat, voor Gouverneur Schotborgh, Mgr. Vuylsteke, Procureur Gorsira, Lid v. d. Raad v. Bestuur Ansingh en meerdere autoriteiten met hun dames.

Zes uur. Doodstil! Men kon 'n speld hooren vallen.

Opeens uit hoornholte muziekgeruisch, eerst welfelend vaag, in klare schelle tonen „Wilhelmus v. Nassauen."

Daarna 'n glasheldere stem, met wonder sympathiek timbre.

't Was H. M. de Koningin.

Curaçao en Suriname,

Het is mij een groote vreugde dat Nederland het geluk heeft gehad de vele moeilijkheden te overwinnen en de groote afstand heeft doen wegvallen. Ik aanvaard de gelegenheid gaarne dan, ten eerste om mijn dank uit te spreken voor de vele bewijzen van aanhankelijkheid, die mij steeds diep hebben getroffen van Suriname, Curaçao en onderhoorige eilanden. Ik koester dan ook het vertrouwen dat de banden tusschen Nederland, Suriname en Curaçao steeds hechter zullen worden aangehaald; dat zij met Nederland in hun streven één moeten zijn en blijven, hoewel zoover verwijderd.

Suriname en Curaçao, ik verheug mij over den bloei van uwe gewesten. Alleen door volharding is het ons gelukt, dit groote werk tot stand te brengen, endaartoe zijn wij nu in staat geweest tot heil van de gemeenschap.

Mogen wij steeds verder gaan. Ik roep daartoe de steun van allen in.

Geve God daartoe zijn zegen.

En bijna onmiddelijk ná die koninklijke hartetaal droeg weer de aether over die duizelingwekkende afstand de kinderlijke woorden naar ons heen in 't verre Westen van Prinses Juliana.

Suriname en Curaçao.

Het is een merkwaardig denkbeeld dat ik heden met U allen mag spreken. Het is dan ook voor mij van groote beteekenis en zal steeds in mijne herinnering blijven.

Het is een nieuwe lichtbaan die geopend is en het is voor mij daarom genoegen thans met U allen in verbinding te komen. Het was een bijzondere gewaarwording dat ik eenige minuten geleden kon genieten van hetzelfde dat aan u nu wordt aangeboden en nu heb ik het genoegen de groote afstand te overzien waarop door mij het persoonlijk contact met West-Indie bereikt is, hetgeen voor mij een onvergetelijke herinnering zal blijven.

Ik behoef niet te zeggen hoe mij zal verheugen als de banden steeds nauwer zullen worden aangehaald en neem de gelegenheid te baat mijn hartelijken dank te betuigen aan de Gouverneurs van Suriname en Curaçao voor de gelukwenschen mij aangeboden kort geleden op mijn 18den verjaardag en de wijze waarop die dag werd herdacht.

Ik zou nog willen zeggen hoe gelukkig ik het vind omdat ik het een en ander heb geleerd van de verschillende gebiedsdeelen van Nederland in

---

KOLONIALE RAAD. Zitting op Dinsdag, den 7n Juni 1927 des avonds te 8 uur. Te behandelen onderwerpen: Ingekomen stukken.
Willemstad, den 3n Juni 1927. De wnd. Griffier van den Raad, J. G. Statius Muller.

KERKLIJST.

St. ANNAKERK - OTRABANDA.

Vandaag — biechthooren van af 4 uur.
Zondag. Hoogfeest van Pinksteren. H. H. Missen 4¾, 6¼ en 9 uur Pontificale H. Mis. H. Communie wordt uitgereikt voor en onder de H. Mis van 4¾, om 6 uur, onder de H. Mis van 6¼ en om 8 uur; *niet* onder de Pontificale H. Mis.
's Avonds om 6 uur Lof en feestpreek.
Maandag 2de Pinksterdag. H. H. Missen om 5, 6, en 7 uur gezongen H. Mis.

H. FAMILIE-KERK, SAN MATEO.

Vandaag biechthooren tot 10 uur en van middag van af 3½ uur.
Zondag. Pinksteren H. H. Missen als op Zondag, 4¾ en 7 uur, 9 uur Plechtige H. Mis.
'Avonds half 7 plechtig Lof met feestpreek.
Maandag. 2de Pinksterdag half 7, Gezongen H. Mis.

H. ROZENKRANSKERK - PIETERMAAI

Gelegenheid tot biechten van af 4 uur.
Zondag Pinksteren, H. H. Missen als op Zondag.

en moest, vooral nu er zooveel achterstand is in te halen en nu de middelen er zijn.

Daarom stellen wij het op prijs, dat er critiek wordt uitgeoefend, en zien daarin een bewijs van belangstelling in een goeden gang van zaken. Maar vooral bij critiek moet de eerlijkheid steeds op de eerste plaats komen, anders bereikt men niets, om niet te zeggen het tegendeel van hetgeen men beoogt.

BERICHTEN

Missie nieuws.

Pastoor van Everdingen.

Volgens van Bonaire telegraphisch ontvangen bericht is de Zeereerw. Pater B. VAN EVERDINGEN, Pastoor van Rincon, ernstig ziek. Z. E. heeft de laatste dagen meermalen bloed opgegeven en moet daarom absolute rust nemen. De Eerw. Pater D. REISCH is met de paketschoener *Ligia* ter assistentie naar Bonaire vertrokken.

Nieuwe pastorieën.

De nieuwe pastorieën van *Jandoret*, *Janwe*, en de Playa van Aruba naderen haar voltooing.

H. M. de Koningin spreekt Curaçao toe.

Dinsdag l. l. maakte de wnd. Gouverneur Z. E. H. SCHOTBORGH bekend, dat volgens van den Minister van Koloniën ontvangen bericht H. M. de Koningin dien middag om 6.03 Curaçao radiophonisch zou toespreken.

Dit gewichtige feit, dat de Hooge Landsvrouwe zich met Haar onderdanen in de Overzeesche bezittingen direct in verbinding wilde stellen en in hoogsteigen persoon Haar Volk zou toespreken, had voor velen van groote verheugenis kunnen worden.

We hadden ons reeds voorgesteld, dat er een schok van ontroering zou gegaan zijn door de menigte, op het hooren van de Koninklijke stem, verre van overzee. Het had zoo mooi kunnen zijn, een onvergetelijk moment voor velen.

Nu is 't helaas, voor zoo goed als allen, één groote teleurstelling geworden, deels omdat de tijd ontbrak het geheele toestel naar een groote zaal, op Mundo Nobo b. v. over te brengen, en had men 't buiten geplaatst, wellicht enkelen méér iets zouden gehoord hebben, maar de rede in haar geheel zou zijn verloren gegaan.

Van de wijd en zijd saamgestroomde menigte, waaronder Z. E. de wnd. Gouverneur, en Mgr. VUYLSTEKE, hebben slechts heel enkelen, n. l. die een plaatsje hebben kunnen veroveren in het stationnetje, van de Koninklijke rede kunnen genieten.

Wat klonk dat wonderbaar, het sympathieke geluid van Hare Majesteit, en de kristalheldere, lieve meisjesstem van de Prinses.

Om 10 minuten voor zessen seinde Philips' Laboratorium de aankomst van Hare Majesteit en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses JULIANA.

Omstreeks kwart over zes nam Hare Majesteit, nadat het „Wilhelmus" (oude toonzetting) gespeeld was, het woord.

Zie voor de Rede van Hare Majesteit de Koningin en van Prinses Juliana de *„Curaçaosche Ditjes en Datjes"* in dit Nummer.

Tot slot werd nogmaals het „Wilhelmus" gespeeld, gevolgd door enkele Vaderlandsche liederen.

Laat deze eerste publieke proef ons niet ontmoedigen. Dat 't goed en mooi kan zijn is voor de binnenstaanders duidelijk gebleken. Soms was 't alsof de Koningin en de Prinses daar in hoogst eigen Persoon voor U stonden. De Prinses heeft haar verlangen geuit nog meerdere malen met ons langs dezen weg in verbinding te treden. Laten wij daarom hopen voor een volgenden keer op beter succes.

Radio-dienst te St. Martin.

Voor enkele weken vertrok de heer D. Molenkamp, Directeur v. d. Landsradio- en telefoon per „Georgetown" naar St. Martin ter inspectie, en voor het plaatsen van een kortegolf-proefzender, die hier door het personeel van den radiodienst vervaardigd is.

Op Zondag 15 Mei te St. Martin aangekomen had men reeds Maandag middag om 5 uur verbinding met Curaçao, en Vrijdag daaropvolgende, kwam de verbinding met Holland tot stand.

Mgr. Niewindt-Stichting.

Goed begin is 't halve werk. De *„Mgr. Niewindt-Stichting"* is verleden jaar prachtig begonnen. Met ijver en enthousiasme is er gewerkt door de verschillende sub-commissies en zelatricen. Het resultaat was een schoone belofte voor de toekomst.

Maar volharding is 't geheele werk. Daarom maakt 't Bestuur van gemelde stichting langs dezen weg de verschillende leden attent op hetgeen zij verleden jaar beloofd hebben en spoort allen aan trouw hunne contributies te betalen.

Steeds zwaarder worden de lasten van het Apostolisch Vicariaat; en daarmede steeds zwaarder de verplichting van ons volk mede te werken om die lasten te verlichten.

Daarom laat dit tweede, jaar niet onderdoen voor het eerste, het zoo mogelijk nog overtreffen.

Tevens deelt het hoofdbestuur mede, dat 't voornemen bestaat op 't eind van het jaar een bazaar te organizeeren.

Georgetown.

Hedenmiddag vertrekt de *Georgetown* naar de Bovenwindsche eilanden.

Amerika en hunne staatsinstellingen, en daarom hoop ik steeds op de hoogte gehouden te worden van de welvaart en vooruitgang, van West-Indie.

Ik wensch U eens persoonlijk te kunnen aanschouwen en eindig met den wensch U steeds van nut te kunnen zijn bij de bevordering van uwe welvaart.

Ik heb gezegd. *)

Onbedaarlijk enthousiastisch applaus!

Maar Jan Paul, nu speelt je fantasie je toch ietwat booze parten.

Neen, pardon, toch niet; laat me uitspreken.

Zoo is 't niet geweest, maar zoo had had ik 't mij gedacht.

Als buitenstaander heb ik niets gehoord, schoon ik 'n half uur lang mijn oor intens-gespannen te luisteren gelegd heb.

Heeren, die bij loud-speaker in 't petieterig kamertje waren samengeperst hadden meer succes, konden toespraak van Koningin en Prinses, behoudens eenige hiaten, tamelijk goed verstaan.

Waarin 'm de fout schuilde?

Ben onbevoegd daarover te oordeelen. Zal wel weer zitten in atmosferische storingen.

Herinner me zoo'n analoog geval, in een van Kuk's wireless demonstraties.

Bisschop Vuylsteke — toen in Holland — zou dien avond komen luisteren. Installatie was tip top in orde, al dagen lang vielen er pracht luistersuccessen te boeken.

En toen Mgr. vol verwachting in 'n fauteuil voor den loud-speaker zat, kwam er bijna niets van terecht. En hoe ik zoo wat, dat onze Koningin zulk 'n prachtstem heeft?

Wel, dat is al heel eenvoudig, omdat Mgr. Vuylsteke me nog dienzelfden middag verteld heeft, dat zulks hem bij z'n twee audienties op 't koninklijk paleis zoo bijzonder was opgevallen.

'n Kleine vraag moet me echter nog van 't hart.

Waarom toch stond loudspeaker met z'n open mond naar binnen en niet naar buiten gekeerd, de dichte drom van invités had dan misschien nog wel 'n ietje opgevangen.

Waarschijnlijk, of beter zeker, waren er technische bezwaren aan 't klanken direct naar buiten lanceeren verbonden, anders snap ik, en velen hoogstaande belangstellenden met mij, er niets van.

Toen ik 's avonds laat in pers-auto naar mijn wigwam terugwielde, toen flikkerde 't me plots door 't brein, hoe zou in onze zusterkolonie de koninklijke kortegolf-boodschap ontvangen zijn, zou haast denken minstens in 'n waardiger milieu, schoon ze daar ook 'n decadent fortje er op na houden.

Ben erg benieuwd naar de Surinaamsche bladen.

Ik heb gezegd.

JAN PAUL.

San Willibrordo
Juni 1 | 27.

*) *Zoo goed doenlijk opgenomen door de Lands Radiotelegrafisten.*
Een verbeterde opname van de rede zal zoo spoedig mogelijk volgen.

Een Eeuwfeest.

1827 — 8 Juni — 1927

Aanstaande Woensdag 8 Juni is het 100 jaar geleden, dat het **eerste** *stoomschip* onze haven binnenkwam.

Nu tegenwoordig de stoombooten elke week, op sommige *dagen* zelfs, bij tientallen onze haven in- en uitvaren, zal het merkwaardige van dit feit niet zoozeer de aandacht trekken.

In zijn juiste belichting bezien was echter die eerste stoomboot, die van Holland uit den Oceaan overstak en hier aankwam, een historisch feit van heel bijzondere beteekenis.

Eigenlijk was de Hollandsche boot al de *derde* stoomboot, die de reis over den Oceaan maakte.

De eerste was vijf jaar vroeger, in 1822, de Amerikaansche boot de *Savannah* geweest. Doch zijn stoomkracht was meer luxe en diende meer voor uiterlijk vertoon. De rookpluim steeg alléén uit den schoorsteen op, wanneer men een zeilschip ontmoette of men van de Amerikaansche of Engelsche kust kon gezien worden. Voor de rest maakte dat schip de reis onder zeil.

In 1824—1825 maakte een Fransche stoomboot, de *Caroline*, de eerste zeereis. Doch wel een bewijs, hoe weinig vertrouwen men in deze eerste proefvaart stelde, was, dat de *Caroline* door een zeilbrik begeleid werd. Van zelf sloot zulk een convooi een geregeld varen onder *stoom* uit.

Doch deze twee eerste reizen onder *stoom* over den Oceaan van de *Savannah* en de *Caroline* stonden geheel op zich zelf en hadden ook geen directe gevolgen.

De reis echter in 1827 van het *eerste* stoomschip naar Curaçao was het begin van een *geregelde* stoomverbinding van het Moederland met onze haven.

En in zóóverre was Holland onbetwist N°. 1.

Want de *eerste geregelde* stoomverbinding over den Oceaan, die daarna volgde, was die van de *Cunard-line* in 1840 tusschen Amerika en Engeland.

De *Hamburg-Amerika-lijn* begon pas in 1856. De *Holland-Amerika-lijn* dagteekent eerst van 1872.

Eerst den 30n November 1840 werd de haven van La Guayra voor de eerste maal door een stoomboot, de *Flamer*, bezocht.

In dit licht bezien, krijgt dus de datum van 8 Juni 1827 voor onze haven veel grooter waarde.

Den 26n April 1827 vertrok van Hellevoetsluis het stoomschip „Curaçao", zonder eenige begeleiding, en ofschoon ook voorzien van zeilvermogen, maakte het toch bijna de geheele reis onder stoom. Den 24n Mei kwam het schip te Paramaribo (Suriname) aan en op 8 Juni op Curaçao, waar het zijn passagiers en goederen ontscheepte en den 6n Juli weer de terugreis aanvaardde en 4 Augustus te Hellevoetsluis terugkeerde.

De bedoeling was werkelijk met Zr. Ms. Stoompakket *Curaçao* een geregelde stoomverbinding met de koloniën in de West te openen. Feitelijk heeft de *Curaçao* dan ook nog drie reizen naar West-Indië gemaakt. Doch de oorlog met België in 1830 maakte er onverwachts een einde aan.

Nog tot het jaar 1863 heeft Curaçao toen moet wachten, eer het voor goed in het vaarplan van een stoomlijn met Europa werd opgenomen. Dit geschiedde door de *West-Indian and Pacific Steamship Cy*, de eerste benaming van de latere *Leyland-line* van Liverpool.

De tweede stoomverbinding van onze haven met Europa vond plaats door middel van de Fransche booten van de *Compagnie Générale Transatlantique*.

De *Koninklijke West-Indische Maildienst* opende den dienst van Amsterdam op Paramaribo en Curaçao eerst in 1882.

Reeds ongeveer 20 jaar geleden heb ik in de *Amigoe di Curaçao* dezen merkwaardigen tocht van het stoomschip „*Curaçao*" meer uitvoerig beschreven.

Onlangs heeft de Heer *J. W. van Nouhuys* het journaal van deze eerste reis van de „*Curaçao*" gepubliceerd onder den titel van *De eerste Nederlandsche Transatlantische stoomvaart in 1827 van Zr. Ms. Stoompakket* „CURAÇAO" toegelicht met teekeningen van het schip, van de machines, enz., enz., en kaartjes. (Dl. XXIX van de *Linschoten-Vereeniging*) en dat vooral voor reeders, kapiteins en machinisten een hoogst interessante lectuur is.

P. A. E.

Kortegolfbericht.

Den Haag 1 Juni. Hedenmiddag heeft in den achterhoek van Gelderland een cycloon gewoed en verscheidene dorpen geteisterd, veel huizen verwoest en talrijke gewonden. Het Roode Kruis en geneeskundige troepen zijn herwaarts vertrokken om eerste hulp.

Welkom.

Verleden Zondag zijn per „*Georgetown*" van de Bovenwindsche eilanden teruggekeerd de Heer D. MOLENKAMP, Directeur van de Lands Radio- en Telefoondienst en de heer Dr. PELVLIET, Lid van het Hof van Justitie, en Familie. Verder waren er teruggekeerd de Heer HORACIO LABA, Consul Generaal van Venezuela.

Diefstal.

In den nacht van Dinsdag op Woensdag heeft men ingebroken in een winkeltje van C. M. tusschen Sta. Rosa en Montagne, en er voor een waarde van ± f 250 ontvreemd aan verschillende goederen.

Bill-Brau-Beker.

Zondagmiddag is na een vriendschappelijke match tusschen *Jong-Holland* en *D. F. C.* waarbij *D. F. C.* overwinnaar bleef met 1—0, onder veel belangstelling de Bill-Brau-Beker overhandigd aan den kampioen van dit jaar *D. F. C.*

Onze gelukwenschen aan den dapperen kampioen, en aan den Agent van de Bill Brauerei, den heer N. MAURICIO DE JONGH, die dezen fraaien beker beschikbaar had gesteld.

Verheerlijking van het H. Sacrament.

Zondagavond had er voor genoodigden in de zaal van den C. R. K. Volksbond een voorstelling plaats met lichtbeelden, uitbeeldende de verheerlijking van het H. Sacrament. Onder de leiding van P. Büens zongen de vereenigde koren van de H. Familie en St. Anna-kerk daarbij zeer mooie toepasselijke gezangen.

Maandagavond wordt dezelfde voorstelling gegeven voor het publiek. Toegangskaarten zijn verkrijgbaar tegen f. 0.75 bij de Cooperatieve Ver. & Nijverheid en de Agencia Funeraria S. Pedro.

Zedenschandaal.

Dezer dagen werd een hollandsche arbeider van de *Isla*, genaamd V. D. oud 42 jaar betrapt op niet te noemen handelingen met 2 meisjes van ± 8 jaar. De misdadiger is achter slot en grendel.

Elsch-Gerechtshof.

Tegen den moordenaar van BOR, die enkele weken geleden zoo ongelukkig vermoord werd, is 12 jaar geëischt.

Immigranten.

Wederom zijn er verschillende werklieden van de Bovenwindsche eilanden hier per „*Georgetown*" aangekomen.

Per S. S. *Oranje Nassau* zijn Zondag l. l. 53 Surinamers gearriveerd, waarvan 43 bestemd voor de scheepen van de C. S. M. Binnenkort worden er, naar wij vernemen, nog ± 250 verwacht, bestemd voor de nieuwe schepen, die in de eerst volgende maanden hier voor de C. S. M. zullen arriveeren.

Goede reis.

Per *S. S. San Juan* is naar Amerika vertrokken de Heer THOMAS VOETTER, Consul der Ver. Staten alhier, en Echtgenoote.

Per *S. S. Oranje Nassau* is wederom naar New-York teruggekeerd de heer S. E. L. MADURO. Gedurende zijn kortstonding verblijf alhier heeft hij het „Elias S. L. Maduro-fonds" verrijkt met een gift van f. 1000.

Het kantoor van *Selma* te New-York is verplaatst van de *Moore Str.* naar de *State Str.*

BUITENLAND.

MEXICO.

Mgr. Diaz te New-York.

Over den verbannen Mexicaanschen bisschop, die begin Febr. in New York is aangekomen, schrijft de Amerikaansche correspondent van de *Tijd* het volgende:

Mgr. Pascual Diaz, Bisschop van Tabasco en secretaris van het Mexicaansch Episcopaat, trad in de Sociëteit van Jesus, nadat hij reeds in het aartsbisdom Guadalajara eenige jaren werkzaam was geweest als priester en als president van het klein seminarie. Hij is een Jalisco-Indiaan, heeft in België en Duitschland gestudeerd, spreekt vloeiend Spaansch, Fransch en Duitsch en verstaat ook Engelsch.

Vele jaren was padre Diaz S.J. de gevierde predikant in de vele kathedralen van zijn vaderland en scheen de grootste kerk van geheel Amerika, de prachtvolle kathedraal van Mexico, te klein voor den stroom van toehoorders telkens als hij optrad. Als Bisschop van Tabasco stond hij met den president van den Raad der Bisschoppen, Mgr. Mora y del Rio, aartsbisschop van Mexico, het hoogst in aanzien in het geheele land en was de schrik van den tyran, die het land in de tegenwoordige wanorde heeft gestort, doch bij elke gelegenheid onomwonden het „non licet tibi" van den Bisschop te hooren kreeg.

Daar Mgr. Diaz bij zijn gedwongen overhaast vertrek uit Mexico nagenoeg niets had kunnen medenemen, droeg Z.Em. Kardinaal Hayes zorg, dat het den moedigen Mexicaanschen kerkvorst aan niets ontbrak, dank zij de hulp van eenige vooraanstaande Katholieken.

Zondag 6 Febr. pontificeerde Mgr. Diaz in de kerk van St. Franciscus Xaverius. De bekende schrijver en redenaar pater Martin Scott S.J. hield de gelegenheidspredikatie, waarin o.a. voorkwam het volgende verwijt, gericht tot den episcopaalschen bisschop Manning van New York: „Vreemd doet het aan, dat ternauwernood ééne stem in een niet-katholieke kerk der Vereenigde Staten opkomt tegen de verwoestende politiek van Calles, gericht tegen Kerk een maatschappij. Er is in deze stad een prelaat, wiens stem gehoord wordt in het belang van Christenen en Joden, die, waar ter wereld ook, verdrukt en achtergesteld worden; die stem blijft echter stom voor de Christenvervolging in Mexico. Of zijn voor hem de Katholieken soms geen Christenen?" In zijn kathedraal hield Manning onlangs een massameeting ten bate der Joden van Europa, en voor enkele maanden stuurde hij naar den Senaat in Washington eene petitie, geteekend door 110 zijner protestantsche mede-bisschoppen, tot verwerping van het voorgesteld verdrag met Turkije; maar nooit uitte hij een enkel woord tegen de vervolging van Mexico.

Deze rake critiek van Pater Scott bleef tot nog toe onbeantwoord. Voorzeker profiteeren de protestantsche sekten in Mexico van de vervolging der Katholieke Kerk. Zij geven geld aan het arme volk en lokken het daarmee tot zich. Maar Mgr. Diaz verzekerde ons, dat de sekten er weliswaar op die wijze in slagen enkele menschen afvallig te maken van het geloof; doch dat zij er maar zelden in slagen, die afvalligen tot het protestantisme over te halen. Voortdurend hoort men dan ook in het protestantsche pers klachten over het mislukken van hun zending.

Intusschen is, op negen bisschoppen na, de geheele Mexicaansche hiërarchie thans gedwongen in „Mexico-city te verblijven. De aartsbisschop van Guadalajara werd beschuldigd van den opstand te hebben gepredikt. Hoe belachelijk een dergelijke bewering is, volgt reeds hieruit, dat wanneer het episcopaat inderdaad tot dat middel zijn toevlucht zou nemen, de overwinning, weliswaar ten koste van veel bloed, reeds lang bevochten zou zijn. Het manifesto der generaals Nicolas Fernandez, J. Galindo en Augustin Escobar aan het Mexicaansche volk noemt het Calles-regime een handvol bandieten, die hun militairen niet kunnen vertrouwen en een volk van dertien millioen verdrukken. Wettige middelen, geduld en gebed: is het wachtwoord van de hiërarchie.

Mgr. Diaz, met wien wij een onderhoud hadden, doch van wiens woorden we voorzichtigheidshalve maar weinig mogen meedeelen, zei, dat indien het embargo op de wapens (d. i. het verbod, om uit de Ver. Staten wapens naar Mexico uit te voeren, en het in beslag nemen daarvan bij ontdekking) werd opgeheven, het Calles-regime direct zou vallen. Voor oorlog bestaat dan ook geen gevaar; het embargo opheffen zou reeds voldoende zijn. Maar de sluwe propaganda, waarvan zelfs een Borah in den senaat gewaagde, houdt Calles in stand.

Het oorlogsspook werd ten tooneele gevoerd, waarop het heele senaatskoor ongeveer eenstemmig het woord „arbitrage," uitbracht. Kellogg werd ongeduldig en verklaarde, dat wie van arbitrage gewaagt, niet weet wat er gaande is; en hij verkondigde daarmede niets nieuws. Een ieder weet, dat arbitrage onmogelijk is; dat al de petities der dominees en al het geschreeuw van senator Heflin en al het gedoe van den senaat, te voren bedisseld waren door den centralen raad der Methodisten en den federalen raad der Kerken; dat dit alles niets was dan een verkapt middel, om den zwakken Coolidge van het embargo af te schrikken en Calles tijd te geven: want ook voor hem beteekent tijd winnen, overwinnen. Liever worden de milliarden en het Amerikaansche prestige geofferd, dan dat deze zoo schoone gelegenheid voor de Methodisten om veld te winnen in Mexico zou worden prijsgegeven. Dat is de werkelijkheid.

Inspectie-Onderwijs.

Examens.

De wn. Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen, dat de examens ter verkrijging van akten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs in de kolonie Curaçao ingevolge artikel 1 van het besluit van den 10n. December 1921 (P. B. 1921 No. 79) zullen worden afgenomen in de maand September 1927.

Zij, die zich aan eenig examen willen onderwerpen, moeten zich vóór of op den

1sten Juli 1927 schriftelijk

aanmelden bij den Inspecteur van het Onderwijs onder overlegging van de bij de onderwijsverordening 1907 vereischte akten of bewijzen, benevens van een geboorteakte.

Zij die eenig examen wenschen af te leggen, moeten den leeftijd van *achttien jaren* hebben volbracht, tenzij de Gouverneur om bijzondere redenen vergunning verleent het examen eerder af te leggen.

Zij, die zich aanmelden, worden slechts tot het afleggen van het examen toegelaten, wanneer uiterlijk twee dagen vóór het begin der examens ten kantore van den Kolonialen Ontvanger op Curaçao een examengeld is voldaan van:

Vijf gulden voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) der vierde klasse, en van het examen in gymnastiek, nuttige of fraaie handwerken;

Tien gulden voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer (es) der derde klasse en van het examen in de wiskunde, het boekhouden, de Spaansche, Engelsche, Fransche of Hoogduitsche taal, welk bedrag verminderd wordt tot vijf gulden, wanneer de candidaat in het bezit is van de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) der derde of vierde klasse;

Vijftien gulden voor het afleggen van het examen in de Spaansche, Engelsche, Fransche of Hoogduitsche taal, bedoeld in het 2de lid van artikel 27 en in het 2de lid van artikel 42 der onderwijsverordening 1907.

De candidaten worden opmerkzaam gemaakt op de verslagen der vorige examens, die in de Curaçaosche Courant bekend gemaakt zijn.

Ondergeteekende is tot het geven van inlichtingen over examens te spreken elken *Zaterdag* des morgens van **9** tot **12** uur op de Inspectie van het Onderwijs, Fort Amsterdam.

Curaçao, 18 Mei 1927.

De wn. Inspecteur voornoemd,

3—3 H. I. A. SCHROEDER.

Herplaatst wegens ingeslopen onnauwkeurigheden.

Geachte Heer Redacteur:

Wij nemen de vrijheid U Ed. beleefd te verzoeken ons de gelegenheid te willen geven om in uw geacht en nuttig blad onzen hartgrondigen dank te betuigen aan Dr. Boogaart en zijn assistenten wegens het met goed gevolg verrichten van een Operatie aan mijn geliefde vrouw in het St. Elisabeth's Gasthuis alhier.

Door het feit dat mijne vrouw er zoo ernstig ziek uitzag, dat zelfs alle hoop op genezing was opgegeven, mede, den aard van de operatie van HELENA GREWEL blijkt wel, dat in 't onderhavige geval veel was geëischt van den operateur.

Nogmaals hartelijken dank aan de Doktoren en de Geliefde Zusters.

Simson Grewel. Rafael Grewel. Abelardo Grewel. 2—2

GENEVE.

Bescheiden verwachtingen.

Wij staan voor de economische wereldconferentie van Genève.

Een aanzienlijker vergadering nog dan die van den Volkenbond, vermits daaraan ook zal worden deelgenomen door de Vereenigde Staten en Rusland, die van den Volkenbond geen deel uitmaken.

Zal Genève de zoo ijverig besproken en met zooveel nadruk bepleite wijziging der handelspolitiek brengen?

Men zij niet te optimistisch: op de conferentie te Brussel, nu ongeveer zeven jaar geleden, was er reeds krachtig op aangedrongen, aan de belemmeringen op handelsgebied een einde te maken.

Ze zijn sedert tot torens van een duizelingwekkende hoogte verhoogd.

Nu kan men ook weer te Genève wenschelijkheden uitspreken en resoluties aannemen, maar de regeeringen willen niet.

En de enkeling, die wel wil en het ook doet, brengt zich zelf in groote ongelegenheid, zooals aan ons land duidelijk gedemonstreerd wordt.

De N. R. Ct. gewaagt gewaagt van het tot het uiterste doorgedreven protectionisme der Vereenigde Staten en van de gestadige ontwikkeling van Japan als nijverheidsland, welks concurrentie met de Nederlandsche industrie, vooral in onze eigen koloniën, met den dag toeneemt.

De N. R. Ct. zou de N. R. Ct. niet zijn, indien ze daaraan niet een klacht vastknoopte over de sedert den oorlog sterk gewijzigde mentaliteit der arbeiders, die zoowel ten aanzien van loonen als van werktijden scherpe eischen zijn gaan stellen.

De bewering, dat in een protectionistisch land de algemeene welvaart schade moet lijden, vindt allerminst steun in de ervaring in de Vereenigde Staten, waar niet alleen de arbeiders heel andere loon verdienen dan in ons land, maar de heele bevolking zich veel gemakkelijker en ruimer beweegt.

En wat Japan betreft, kan zelfs de N. R. Ct. toch moeilijk verlangen, dat de Nederlandsche arbeider tot het loonpeil van den Japanner afzakke, ten einde de concurrentie het hoofd te kunnen bieden.

Indien heel de wereld om ons heen hooge tariefmuren opricht, kunnen niet wij alleen met een dammetje, dat zelfs niet dijk mag heeten, tevreden zijn.

Met de economische ontwapening — het kan niet vaak gezegd worden — staat het als met de militaire.

Ontwapening, best, maar dan over de heele linie en gelijktijdig, niet eenzijdig.

Men kan over de handelsbelemmeringen te Genève weken praten, het zal bij praten blijven, zoolang de mogendheden haar heele belastingpolitiek op het innigst verknocht hebben aan een stelsel van sterk doorgevoerd protectionisme.

In den ouden tijd was Ives Guyot op congressen een der voorvechters van den vrijhandel.

Men vond dit prachtig, maar de ministeries waarvan hij deel uitmaakte, waren meer dan stevig protectionistisch in hun handelspolitiek.

Zoo zal men het aanstonds in Genève weer beleven, en daarom zijn onze verwachtingen ten aanzien van de resultaten der conferentie minder dan bescheiden.